

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ
ΣΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΑΓΙΟΥ ΤΥΧΩΝΑ ΚΑΙ ΤΣΕΡΙΟΥ,
ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΥΨΩΝΑ

Μάθημα: Ελληνικά

Ημερομηνία: 3 Οκτωβρίου 2009

Διάρκεια: 1 ώρα και 30 λεπτά

ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΕΚΘΕΣΗ

(Μονάδες 50)

«Ο κόσμος που ζούμε απογυμνώνεται καθημερινά όλο και περισσότερο από τις ηθικές και πνευματικές αξίες, με αποτέλεσμα ο πολιτισμός μας να μεταμορφώνεται προς το χειρότερο».

Να αναπτύξετε το πιο πάνω φαινόμενο αναφέροντας συγκεκριμένα παραδείγματα και να συζητήσετε κατά πόσο αυτό μπορεί να αντιστραφεί.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ **(Μονάδες 30)**

Να μελετήσετε το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε ΣΕ ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Το πρόβλημα της μετανάστευσης δεν **εντοπίζεται** μόνο στα πλαίσια της αγοράς εργασίας, και η εχθρότητα απέναντι στους μετανάστες δεν περιορίζεται μόνο στο φόβο του ανταγωνισμού. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι μετανάστες ασχολούνται στη χώρα **υποδοχής** με εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχουν υποψήφιοι, επειδή πρόκειται για εργασίες που περιφρονούνται. Η διαφορετικότητα είναι μια άλλη όψη της πολιτισμικής διαφοράς. Οι παραδοσιακές κοινωνίες διέθεταν διόδους **τροποποίησης** των πολιτισμικών χαρακτηριστικών που κατέστησαν δυνατή την αστικοποίηση: μαθητεία σε συνεταιρισμούς, κοινή ζωή σε αδελφότητες και παροχή οικιακών υπηρεσιών. Οι σύγχρονες κοινωνίες πρέπει **να μεριμνήσουν** για τη δημιουργία πολιτιστικών θεσμικών οργάνων που θα **διευκολύνουν** την ενσωμάτωση των μεταναστών στην υπάρχουσα κοινωνία. Η συνειδητοποίηση του προβλήματος θα επηρεάσει **αναμφισβήτητα** τα **σύγχρονα** εκπαιδευτικά συστήματα. Θα υποχρεωθούν να αναπτύξουν δυνατότητες εκπαίδευσης των ενηλίκων, να τους εφοδιάζουν με

ουσιαστικά προσόντα και κυρίως να τους μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν και να τους εξασφαλίζουν τις προϋποθέσεις για την πολιτιστική τους ένταξη.

Αν η εκπαίδευση θέλει να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην πάλη ενάντια στον **αποκλεισμό** όλων όσοι για κοινωνικο-οικονομικούς ή πολιτισμικούς λόγους βρίσκονται στο περιθώριο των σύγχρονων κοινωνιών, **ο ρόλος της γίνεται ακόμη πιο σημαντικός όσον αφορά την ενσωμάτωση των μειονοτήτων στην κοινωνία**. Οι νομικοί κανόνες που διευθετούν ζητήματα μειονοτήτων έχουν ήδη θεσμοθετηθεί και περιμένουν την εφαρμογή τους. Το πρόβλημα όμως αφορά περισσότερο την κοινωνική ψυχολογία παρά τη νομοθεσία. Για να αλλάξουμε τη συνολική στάση απέναντι στη διαφορετικότητα, θα πρέπει να οραματιστούμε μια εκπαιδευτική προσπάθεια όλων των φορέων (κράτους, αστικής κοινωνίας, ΜΜΕ, θρησκευτικών κοινοτήτων, γονέων και οργανώσεων), αλλά πάνω απ' όλα των ίδιων των σχολείων. Η διδασκαλία της Ιστορίας και των Κοινωνικών Επιστημών, αλλά και κάθε μορφή αστικής εκπαίδευσης, με την **ευρύτερη** έννοια του όρου, πρέπει να διαμορφώνουν στους νέους πνεύμα πολιτισμικής ανεκτικότητας και διαλόγου. Έτσι, η νόμιμη διαφύλαξη των παραδόσεων και η διατήρηση της **συλλογικής** ταυτότητας δε θα θεωρηθούν ποτέ αντίθετες προς το πνεύμα της αδελφικότητας και της αλληλεγγύης, και το στήριγμα της κοινωνικής συνοχής δε θα γίνει ποτέ συνώνυμο της εσωτερικής αναδίπλωσης και της ενσωμάτωσης.

Η δια βίου εκπαίδευση αντιτίθεται σ' έναν από τους πιο οδυνηρούς αποκλεισμούς: *αυτόν που οφείλεται στην έλλειψη γνώσεων*. Οι αλλαγές που συμβαίνουν στις τεχνολογίες της πληροφορικής και της επικοινωνίας -μερικές φορές χρησιμοποιούμε γι' αυτές τον όρο «επανάσταση της πληροφορικής»- αυξάνουν τον κίνδυνο αυτής της μορφής αποκλεισμού και, στην προοπτική του 21^{ου} αιώνα, προσδίδουν στην εκπαίδευση σημαντικό ρόλο. Όλες οι **εκπαιδευτικές** μεταρρυθμίσεις θα έπρεπε να επιχειρούνται με πλήρη συνείδηση των κινδύνων αποκλεισμού και με μέριμνα να διαφυλαχθεί η κοινωνική συνοχή.

Εκπαίδευση
Ο Θησαυρός που κρύβει μέσα της»
Εκδ. Gutenberg sel. 318-319

Ερωτήσεις:

1. Να γράψετε, με δικά σας λόγια, περίληψη του πιο πάνω κειμένου (10 - 12 γραμμές).

(Μονάδες 10)

2. Για ποιους λόγους η Εκπαίδευση μπορεί να διαδραματίσει το σημαντικότερο ρόλο στην προσπάθεια που γίνεται για ενσωμάτωση των μειονοτήτων στην κοινωνία; (60-80 λέξεις).

(Μονάδες 10)

3. «Οι αλλαγές που συμβαίνουν στις τεχνολογίες της πληροφορικής και της επικοινωνίας... αυξάνουν τον κίνδυνο αυτής της μορφής αποκλεισμού».

Να εξηγήσετε:

- α) γιατί από τη μια η επανάσταση της πληροφορικής αυξάνει τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού αλλά και
β) με ποιους τρόπους οι τεχνολογίες της επικοινωνίας και της πληροφορίας μπορούν να λειτουργήσουν ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό; (Να γράψετε 3 τρόπους).

(Μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΓΛΩΣΣΑ

(Μονάδες 20)

Όλες οι λέξεις των ασκήσεων είναι παρμένες από το ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ. Μπορείτε, όμως, να τις χρησιμοποιήσετε με οποιαδήποτε σημασία τους, είτε κυριολεκτικά είτε μεταφορικά.

1. Να γράψετε **ένα συνώνυμο** για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:

- α) εντοπίζεται β) τροποποίηση γ) να μεριμνήσουν δ) αναμφισβήτητα

(Μονάδες 4)

2. Να γράψετε **ένα αντίθετο** για καθεμιά από τις λέξεις που ακολουθούν:

- α) διευκολύνουν β) σύγχρονα γ) ευρύτερη δ) συλλογική

(Μονάδες 4)

3. Να χωρίσετε τις πιο κάτω λέξεις **στα συνθετικά τους μέρη**:

- α) υποδοχή β) έλλειψη

(Μονάδες 4)

4. Για καθεμιά από τις λέξεις που ακολουθούν να γράψετε **δύο ομόρριζα**, όπως καθορίζεται:

- αποκλεισμός: Ρήμα _____ Επίθετο _____
εκπαιδευτικές: Ρήμα _____ Ουσιαστικό _____

(Μονάδες 4)

.../4

5. Σε καθεμιά από τις πιο κάτω προτάσεις υπάρχει γραμματικό ή συντακτικό λάθος. Αφού αντιγράψετε τις προτάσεις στο τετράδιό σας να υπογραμμίσετε το λάθος και να προβείτε στις απαραίτητες διορθώσεις.

- α) Με δική του εντολή ο δικηγόρος πρόσβαλε τη διαθήκη.
- β) Πρώτος στόχος του, ως Υπουργός Παιδείας ήταν η πάταξη της παραπαιδείας.
- γ) Επέτρεψέ μου να αμφιβάλλω για ό,τι μου είπες.
- δ) Η διεύθυνση του εργοστασίου στερεί τους εργαζομένους από το δικαίωμα της απεργίας.

(Μονάδες 4)

© Copyright 2009 – Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση με οποιοδήποτε μέσο όλου ή μέρους του περιεχομένου χωρίς τη συγκατάθεση του εκδότη.